

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філософії та суспільних наук

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНА»

(назва освітнього компонента)

Нормативний чи вибіркового освітній компонент вибіркового

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Протезування-ортезування»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Курс 1

Силабус освітнього компонента затверджений
на засіданні кафедри філософії та суспільних
наук ХНМУ

Протокол від
“26” серпня 2024 року № 1

Завідувачка кафедри

(підпис)

Карпенко К.І.

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної
підготовки

Протокол від
“30” серпня 2024 року № 1

Голова

(підпис)

Мирошніченко М.С.

(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Чернуха Олександр Васильович, доцент, кандидат історичних наук.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь

- Чернуха Олександр Васильович, доцент, кандидат історичних наук,
ov.chernukha@knmu.edu.ua

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)

Історія України, культурологія.

Контактний телефон (057)707-73-37

Локація:

Пр. Науки, 4, м. Харків, Харківський національний медичний університет,
Головний корпус, 3 поверх, кафедра філософії та суспільних наук

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Історія та культура України» складено відповідно до Освітньо-професійної програми «Протезування-ортезування» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування», спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування», галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Опис освітнього компонента (анотація). Інтегрований курс «Історія та культура України» складається з 2 компонентів – історичного і культурного. Перший – історичний, вивчає розвиток людського суспільства від появи першої людини на теренах сучасної України до наших днів на основі історичних джерел. Другий – культурний, вивчає культуру України в усьому її розмаїтті.

Предметом вивчення освітнього компонента є соціально-економічний, політичний і культурний розвиток як тих земель, що складають територію сучасної держави «Україна», так й українців на інших землях їхнього розселення в світі.

Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента передбачає попереднє засвоєння предметів шкільного курсу історії України та української культури і курсів у закладах вищої освіти, які дають базові знання й усвідомлення національного історичного гранд-наративу.

Постреквізити. «Історія та культура України» предметно інтегрується з освітніми компонентами, які забезпечують подальшу гуманітарну підготовку здобувачів освіти.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE:

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5697>

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Головною метою вивчення інтегрованого курсу «Історія та культура України» є формування національної свідомості, глибокого розуміння багатовікової історії України, культурних особливостей українського народу, вписаних у європейський і світовий контекст, виховання особистості майбутнього лікаря – активного громадянина і будівника демократичного суспільства, відданого своєму народові.

1.2. Основні завдання вивчення освітнього компонента «Історія та культура України»:

- з'ясувати, що являють собою історія і культура України, як і навіщо вони вивчаються в медичному виші;
- проаналізувати загальний хід історичного процесу в Україні по його основних етапах (добах) у глобальному вимірі; закономірності, наслідки та значення історико-культурних явищ і процесів в Україні;
- реконструювати соціально-економічний і політичний устрій України в різні періоди її розвитку;

- дати оцінку взаємовідносинам влади та суспільства України на всіх етапах її історії;
- познайомити здобувачів вищої освіти із персоналіями найвидатніших українських історичних постатей;
- навчити здобувачів вищої освіти вірно орієнтуватися в історичних мапах українських земель.
- ознайомити здобувачів вищої освіти із феноменом культури, його значенням в житті людини й суспільства;
- розглянути головні етапи розвитку української культури в контексті європейської цивілізації.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами вищої освіти компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та задачі дослідницького та/або інноваційного характеру під час професійної діяльності у сфері протезування-ортезування.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 05. Здатність шукати та оцінювати знання на науковому рівні, проводити дослідження на відповідному рівні, розробляти проекти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість, проводити пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ЗК 07. Здатність обмінюватися знаннями з людьми, які не мають спеціальних знань у цій галузі. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 13. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 16. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 17. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 03. Здатність знаходити та аналізувати відповідні нормативні документи.

СК 20. Здатність продемонструвати розуміння питань використання технічної літератури та інших джерел інформації

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Розуміти науково-дослідні процеси та вміти виконувати роль протезиста-ортезиста на рівні досліджень

ПРН 8. Демонструвати здатність самостійно аналізувати наукову літературу та застосовувати найкращі наявні докази для вирішення важливих проблем або питань

у сфері протезування та ортезування.

ПРН 24. Використовувати сучасні інформаційно- комунікативні технології, інформаційні ресурси та програмні продукти.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **соціальних навичок (Soft skills)**: навички комунікації, лідерство, відповідальність, вміння працювати в критичних умовах, залагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, самостійно приймати рішення, критично мислити.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання (відсутня)
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 224 «Технології медичної діагностики та лікування»	Рік підготовки:	
			1-й
		Семестр	
		-	2-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 50	Освітньо-кваліфікаційний рівень: II магістерський рівень ОПІ «Протезування-ортезування»	Лекції	
		-	10 год.
		Практичні, семінарські	
		-	30 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
			50 год.
Індивідуальні завдання:			
-			
Вид контролю: поточний, залік			

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Стародавня історія і культура України	2	Вступна, оглядова, проблемна, бінарна
2	Княжа доба (IX – 40-і рр. XIV ст.)	2	Оглядова, проблемна, бінарна
3	Литовсько-польська і козацька доба (сер. XIV – кінець XVII ст.)	2	
4.	Україна за модерної доби (XVIII – початок XX ст.)	2	
5.	Україна в новітню добу (1914 р. – початок 20-х рр. XXI ст.)	2	
Всього годин		10	

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Тема 1. Стародавня історія та культура України	4	евристичні бесіди, дискусії та дебати, презентаційний метод, організація екскурсій до музеїв та на виставки	Усне опитування, тестове опитування
2	Тема 2. Княжа доба (IX ст. – 40-ті роки XIV ст.)	2		
3	Тема 3. Українські землі за литовсько-польської доби (середина XIV–кінець XVII ст.)	4		
4	Тема 4. Національно-визвольна війна українського народу та Руїна (др. пол. XVII ст.)	2		
5	Тема 5. Україна за модерної доби (XVIII–початок XX ст.)	4		
6	Тема 6. Українська революція 1917–1921 рр.	4		
7	Тема 7. Українські землі та культура в міжвоєнний період (1921–1939 рр.)	4		
8	Тема 8. Україна в роки Другої світової війни та в повоєнні часи (1939 р.–дотепер)	4		
9	Залік	2		
Всього годин семінарських занять		30		

2.2.3 Практичні заняття не передбачені

2.2.4. Лабораторні заняття не передбачені

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Тема 1. Вступ до курсу. Стародавня історія та культура України	5	проблемне навчання, робота в групах, розвивальне навчання, різнорівневе навчання, презентаційний метод, метод проектного навчання	Усне опитування, тестове опитування, участь у наукових конференціях
2	Тема 2. Княжа доба (IX–40-і рр. XIV ст.). Культура Київської Русі	4		
3	Тема 3. Українські землі за литовсько-польської доби (середина XIV–кінець XVII ст.)	4		
4	Тема 4. Національно-визвольна війна українського народу та Руїна (др. пол. XVII ст.)	4		

5	Тема 5. Україна за модерної доби (XVIII–початок XX ст.)	4		
6	Тема 6. Українська культура модерної доби (XVIII–XIX ст.)	4		
7	Тема 7. Українська революція 1917–1921 рр.	4		
8	Тема 8. Українські землі в міжвоєнний період (1921–1939 рр.)	4		
9	Тема 9. Українська культура міжвоєнного періоду	4		
10	Тема 10. Україна в роки Другої світової війни	4		
11	Тема 11. Україна в повоєнні радянські часи та за доби незалежності (1939 р.–дотепер)	4		
12	Тема 12. Українська культура др. пол. XX ст. Сучасна українська культура	5		
Всього годин самостійної роботи здобувача вищої освіти		50		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Поточна навчальна діяльність (ПНД) здобувачів освіти контролюється викладачем академічної групи після засвоєння кожної теми дисципліни, виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за *ПНД* викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. На прикінці семестру середній бал за *ПНД* викладачем кафедри переводиться у 200-бальну шкалу.

Таблиця

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

(для освітнього компонента, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5,00	200	4,30-4,31	172	3,60-3,61	144
4,97-4,99	199	4,27-4,29	171	3,57-3,59	143
4,95-4,96	198	4,24-4,26	170	3,55-3,56	142
4,92-4,94	197	4,22-4,23	169	3,52-3,54	141
4,90-4,91	196	4,19-4,21	168	3,50-3,51	140

4,87-4,89	195	4,17-4,18	167	3,47-3,49	139
4,85-4,86	194	4,14-4,16	166	3,45-3,46	138
4,82-4,84	193	4,12-4,13	165	3,42-3,44	137
4,8-4,81	192	4,09-4,11	164	3,40-3,41	136
4,77-4,79	191	4,07-4,08	163	3,37-3,39	135
4,75-4,76	190	4,04-4,06	162	3,35-3,36	134
4,72-4,74	189	4,02-4,03	161	3,32-3,34	133
4,7-4,71	188	3,99-4,01	160	3,30-3,31	132
4,67-4,69	187	3,97-3,98	159	3,27-3,29	131
4,65-4,66	186	3,94-3,96	158	3,25-3,26	130
4,62-4,64	185	3,92-3,93	157	3,22-3,24	129
4,60-4,61	184	3,89-3,91	156	3,20-3,21	128
4,57-4,59	183	3,87-3,88	155	3,17-3,19	127
4,54-4,56	182	3,84-3,86	154	3,15-3,16	126
4,52-4,53	181	3,82-3,83	153	3,12-3,14	125
4,50-4,51	180	3,79-3,81	152	3,10-3,11	124
4,47-4,49	179	3,77-3,78	151	3,07-3,09	123
4,45-4,46	178	3,74-3,76	150	3,05-3,06	122
4,42-4,44	177	3,72-3,73	149	3,02-3,04	121
4,40-4,41	176	3,70-3,71	148	3,00-3,01	120
4,37-4,39	175	3,67-3,69	147	Менше 3	Недостатньо
4,35-4,36	174	3,65-3,66	146		
4,32-4,34	173	3,62-3,64	145		

Залік – виставляється викладачем академічної групи наприкінці останнього заняття, при умові відсутності академічної заборгованості з лекційних та практичних занять і наявності середнього балу, який $\geq 3,00$ (за 4-бальною шкалою).

Загальна поточна діяльність визначається як середнє арифметичне балів ПНД, які переводяться у 200-бальну шкалу ЕСТС (табл.).

Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 120.

Одержані здобувачем освіти бали викладач виставляє в індивідуальний план здобувача з відміткою «**зараховано**» та заповнює відомості успішності з дисципліни за формою У-5.03А.

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/). Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

3.2. Питання до заліку:

1. Обґрунтуйте зростаюче значення вивчення історії та культури України на сучасному етапі.
2. Які основні періоди української історії можна виділити сьогодні? Дайте їхню загальну характеристику, розкрийте особливості.
3. Охарактеризуйте основні теорії походження людини та появу людини на території України.
4. Проаналізуйте еволюцію знарядь праці давніх людей, як чинник розвитку людського суспільства.
5. Визначте основні підходи до проблеми походження та розвитку трипільців на території України.
6. Античні міста-держави на території сучасної України: причини виникнення, розвиток і значення.
7. Охарактеризуйте основні версії походження слов'ян.
8. Етимологія понять «Русь» і «Україна».
9. Чи було Велике князівство Литовське, Руське та Жемайтійське державним утворенням українського народу?
10. Дайте оцінку соціально-економічного і культурного розвитку українського суспільства за часів Речі Посполитої (1569–1648 рр.)
11. Охарактеризуйте передумови та початок Національної революції 1648 – 1676 рр.
12. Яким чином відбувався процес державотворення на українських землях в процесі Хмельниччини?
13. «Руїна».
14. Вкажіть особливості національно-визвольної та антикріпосницької боротьби в Україні в середині та другій половині XVIII ст.
15. Вкажіть чинники кризи феодальної системи господарства в *Україні* в першій половині XIX ст.
16. Проаналізуйте причини скасування кріпацтва у Російській імперії та новизну аграрних відносин у підросійській Україні.
17. Охарактеризуйте розвиток промисловості у підросійській Україні в другій половині XIX ст.
18. Охарактеризуйте ідеологію і напрями діяльності українських «громад в 60-70-х рр. XIX ст.
19. З'ясуйте особливості економічного розвитку західноукраїнських земель у складі Австрійської імперії (Австро-Угорщини).
20. Визначте причини поширення, ідейні засади, соціальну базу і форми діяльності москвофілів, народовців та радикалів.
21. Охарактеризуйте процес утворення політичних партій у Галичині, окресліть їх цілі та ідейні засади. Розкрийте процес партійної диференціації народовців.

22. Охарактеризуйте виникнення і напрями діяльності українських політичних партій в Російській імперії наприкінці XIX - на початку XX ст. Дайте оцінку їх суспільного впливу.
23. Проаналізуйте причини, характер і національні аспекти революції 1905-1907 рр.
24. У чому полягали зміст реформ П. Столипіна; їхні результати в Україні?
25. Визначте особливості національного руху на західноукраїнських землях другої половини XIX ст.
26. З'ясуйте обставини і особливості діяльності українських політичних партій у піддавстрійській Україні та їхні вимоги.
27. Охарактеризуйте здобутки та втрати української культури, освіти, науки на початку XX ст.
28. Плани країн Антанти та Центральних Держав щодо України.
29. Схарактеризуйте діяльність легіону Українських січових стрільців.
30. Ультиматум Раднаркому Росії Центральній Раді (грудень 1917 р.), причини, зміст і наслідки.
31. Українська Держава П.Скоропадського (1918), причини її падіння.
32. Охарактеризуйте політику уряду Директорії в Україні наприкінці 1918 – поч. 1919 рр.
33. Назвіть причини виникнення селянсько-повстанського руху в Україні в період 1918–1919 рр.
34. Визначте головні фактори знищення УНР і державності України протягом 1917–1921 рр.
35. У чому полягають уроки Української революції 1917–1921 рр.?
36. Західноукраїнська Народна республіка (ЗУНР).
37. Акт злуки УНР і ЗУНР, його історичне значення.
38. Чому С.Петлюра співпрацював з поляками?
39. Українсько-польська війна 1918–1919 рр.: причини, наслідки для українських земель.
40. НЕП в Україні.
41. Український культурний ренесанс 1920-х рр.
42. Українські землі на політичній мапі Європи в 20-30-ті рр. XX ст.
43. Західноукраїнські землі під владою Польщі в 20-30-ті рр. XX ст.
44. Українські землі під Румунією.
45. Закарпатська Україна в складі Чехословаччини.
46. Голодомор 1932–1933 рр. в УСРР.
47. Яке мало значення возз'єднання українських земель у 1939–1940 рр.?
48. Які плани виношував Гітлер щодо України?

49. Як проходив процес визволення України від нацистсько-фашистських окупантів?
50. Порівняйте процес відбудови промисловості та сільського господарства в Україні із європейським варіантом відбудови світової війни.
51. Визначте причини, масштаби та наслідки голоду 1946–1947 рр., порівняйте його з Голодомором 1932–1933 рр.
52. Духовне життя в Україні в період хрущовської «відлиги»: основні тенденції та характерні риси.
53. Охарактеризуйте суспільно-політичний розвиток УРСР наприкінці 80-х років ХХ століття.
54. Розкрийте процес формування в Україні політичних партій за часів незалежності.
55. Прийняття «Декларації про державний суверенітет України»: передумови, зміст, наслідки.
56. Чорнобильська катастрофа та її наслідки для України.
57. Демократизація суспільства після проголошення незалежності. Багатопартійність в Україні та її вплив на політичне життя.
58. Проголошення незалежності України. Охарактеризувати суспільно-політичне становище України в перші роки незалежності.
59. Охарактеризуйте стан освіти та науки України доби незалежності.
60. Порівняйте Помаранчеву Революцію та Революцію Гідності.
61. Шлях України до євроінтеграції.
62. Сучасна російська агресія проти України: причини та перебіг.

3.3. Контрольні питання до семінарських занять

Тема 1. Стародавня історія та культура України.

1. Предмет курсу «Історія та культура України». Історичні джерела та історіографія.
2. Історія первісного суспільства в українських землях.
3. Племена і народи, що населяли територію України в давнину (кіммерійці, скіфи, сармати, греки, готи, гуни, давні слов'яни).

Тема 2. Княжа доба (IX ст. – 40-ті роки XIV ст.).

1. Виникнення та основні етапи розвитку Київської Русі. Перші князі.
2. Соціально-економічний і політичний устрій давньоруської держави.
3. Злет і падіння Галицько-Волинської держави. Монгольська навала.
4. Культура княжої доби.

Тема 3. Українські землі за литовсько-польської доби (середина XIV–кінець XVII ст.).

1. Соціально-економічний і політичний розвиток українських земель в XIV – першій половині XVII ст.
2. Феномен українського козацтва від виникнення до 30-х рр. XVII ст. Запорозька Січ.
3. Особливості розвитку української культури під владою Литви та Польщі.

Тема 4. Національно-визвольна війна українського народу та Руїна (др. пол. XVII ст.).

1. Причини, рушійні сили, хронологічні межі Хмельниччини.
2. Створення, внутрішня та зовнішня політика козацької держави.
3. Переяславська Рада та «Березневі статті» – сутність, значення та оцінки.
4. Причини та події Громадянської війни. Гадяцька угода.
5. Боротьба гетьмана П. Дорошенка за воз'єднання українських земель.
6. Міжнародне становище України наприкінці XVII ст.

Тема 5. Україна за модерної доби (XVIII–початок XX ст.).

1. Політика Івана Мазепи. Наступ російського царизму на автономію України.
2. Правобережна Україна у XVIII ст. Гайдамацький рух.
3. Соціально-економічний і політичний розвиток Наддніпрянщини у складі Російської імперії у XIX – на початку XX ст.
4. Соціально-економічний і політичний розвиток західноукраїнських земель у складі імперії Габсбургів.
5. Культура модерної доби.

Тема 6. Українська революція 1917–1921 рр.

1. Причини революції 1917 р. та її особливості в Україні.
2. Українська Центральна Рада. Перша війна з більшовицькою Росією.
3. Українська соціалістична радянська республіка.
4. Українська держава П. Скоропадського.
5. Директорія УНР, її політика та боротьба з зовнішніми ворогами.
6. Причини поразки національних урядів і наслідки революції.

Тема 7. Українські землі та культура в міжвоєнний період (1921–1939 рр.).

1. Міжнародне становище, політична та економічна системи УСРР на поч. 20-х рр.
2. Завдання, зміст та результати політики українізації.
3. Індустріалізація та колективізація в Україні. Голодомор 1932–1933 рр. «Великий терор».
4. Становище західноукраїнських земель під владою Польщі, Румунії та Чехословаччини.

Тема 8. Україна в роки Другої світової війни та в повоєнні часи (1939 р.–дотепер)

1. Періодизація та політичні підсумки Другої світової війни для України.
2. Повоєнна еволюція політичної системи СРСР та назрівання системної кризи радянської економіки.
3. Реформування політичного ладу та економічної системи в незалежній Україні.
4. Характеристика української культури др. пол. XX – поч. XXI ст.: етапи, нові явища, світовий контекст.

3.4. Індивідуальні завдання формуються відповідно до контенту наукових конференцій, який щорічно затверджується планом роботи кафедри суспільних наук. Специфіка індивідуальних завдань для здобувачів вищої освіти погоджується з викладачем. Відповідно до «[Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ](#)» здобувач вищої освіти може підвищити оцінку шляхом виконання індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями тощо), що в разі успіху додає до 10 балів як заохочення.

3.5. Правила оскарження оцінки

Якщо здобувач вищої освіти не задоволений результатами оцінювання його навчальної діяльності і виявив бажання оскаржити оцінку з предмету, він має право звернутися до керівництва кафедри та/або декана відповідного факультету з проханням провести повторне оцінювання його знань. Якщо вимоги здобувача вищої освіти мають під собою підстави, кафедрою/деканатом створюється спеціальна комісія для проведення повторного оцінювання.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги освітнього компоненту

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю і вчасно, якщо у здобувачів вищої освіти виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач надасть на першому практичному занятті.

Під час навчального процесу важливо дотримуватися таких правил:

- повага до колег;
- толерантність до інших та їхнього досвіду;
- сприйнятливість і неупередженість;
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість

опонента;

- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів;
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка

Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть всі лекційні та семінарські заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за винятком осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність інших людей;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, сталі, засмічувати приміщення і території);
- галасувати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і коридорах під час занять.

Використання електронних пристроїв

Використання електронних пристроїв у навчальному процесі допускається без обмежень за винятком тих випадків, які можуть перешкодити процедурі об'єктивного оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами

Проведення навчального процесу здійснюється з урахуванням вимог сучасного українського законодавства відносно осіб з особливими освітніми потребами та регулюється нормативними документами університету.

Рекомендації щодо успішного складання освітнього компоненту

У процесі підготовки до практичних занять здобувачам вищої освіти необхідно опрацювати матеріали допоміжної літератури. Вітається активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачів вищої освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати.

Заохочення та стягнення

Відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу у ХНМУ» здобувач вищої освіти може підвищити оцінку за модуль шляхом виконання індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями тощо), що в разі успіху додає до 10 балів як заохочення.

Техніка безпеки

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Кожен здобувач вищої освіти повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі

Про можливі зміни в силабусі буде повідомлено на сторінці кафедри офіційного сайту ХНМУ і в кафедральній директорії системи MOODLE, а також через відповідний деканат.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Одним з елементів академічної культури, що їх прищеплює університет, є розуміння здобувачем вищої освіти недопустимості будь-яких запозичень без належних посилань. Враховуючи це, головним завданням викладачів є формування в здобувачів вищої освіти, навичок самостійної роботи, інтересу до навчання та суспільно значущих цінностей. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницький пошук.

Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Історія України: навчальний посібник / В.І. Танцюра, С.М. Куліш, О. О. Пересада. 2-ге вид., доп. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 536 с.
2. Бойко О. Історія України : підручник. 7-ме вид., стер. Київ : Академія, 2018. 717 с.

3. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації XIX – XX століття. Київ : Yakaboo Publishing, 2022. 656 с.
4. Єфіменко Г. Г., Кульчицький С. В., Пиріг Р. Я., Скальський В. В., Якубова Л. Д. Україна й українці в постімперську добу (1917–1939) / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Академперіодика, 2021. 620 с., 124 с. іл. (Україна. Нариси історії).
5. Історія української культури (від стародавніх часів до XIX століття) : ілюстрована хрестоматія : у 3 ч. / за заг. ред. Ю. С. Сабадаш. Ч. 1. Київ : Ліра-К, 2020. 320 с.
6. Дорошенко Д. Нарис історії України. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 574 с.

Допоміжна

1. Гриценко О. Декомунізація в Україні як державна політика і як соціокультурне явище. Київ : Майстер Книг, 2022. 320 с.
2. Революція Гідності: на шляху до історії: Збірник наукових праць / Відп. ред.: І. Пошивайло, Л. Онишко. Національний меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності; Український інститут національної пам'яті; Інститут історії України Національної академії наук України; Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Український католицький університет. Київ : Національний музей Революції Гідності, 2020. 384 с.
3. Віднянський С., Мартинов А. Російсько-українська війна та міжнародне співтовариство / Відп. Ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ : Інститут історії України, 2023. 264 с.
4. Плохій С. Брама Європи : історія України від скіфських воєн до незалежності ; пер. з англ. Р. Клочка. Перероб. і доп. вид. Харків : Клуб Сімейн. Дозвілля, 2023. 512 с.
5. Україна. Процеси націотворення : [збірка] / [Юліане Бестерс -Дільгер та ін. ; наук. ред. В. Маслійчук ; пер. з нім.: С. Матіяш та Ю. Дуркот] ; упоряд. Андреас Каппелер . Київ : К.І.С., 2011. 415 с.
6. Багалій Д. Історія Слобідської України / передм. та ком. В. Л. Маслійчука; упорядн. О. О. Савчук. Харків : Видавець Олександр Савчук, 2019. XXXII+400 с. Сер. «Слобожанський світ». Вип. 12.
7. Бугрій В. Історія та культура України : навч. посіб. ; М-во освіти і науки України, Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. Суми : Цьома С. П., 2017. 316 с.
8. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ : Портал, 2021. 432 с.
9. Павлова А. Історія української літератури : курс лекцій / А. К. Павлова, О. П. Калита; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 412 с.
10. Головка В. В., Якубова Л. Д. Україна і виклики посттоталітарного транзиту (1990–2019) / НАН України, Ін-т історії України. Київ : Академперіодика, 2021. 592 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Проект «Ізборник» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://izbornyk.org.ua/>.

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг

навчального плану http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx